

розвитку і залучення довгострокових інвестицій. Успішна реалізація проектів у сфері державно-приватного партнерства сприятиме зміцненню довіри між державою і бізнесом, що є дуже важливим моментом, оскільки ця довіра є фундаментом ефективного розвитку економіки як регіонів, так і країни в цілому.

Бібліографія:

1. Гончарук Н. Економічно-правові аспекти реформування відносин властивості в Україні на сучасному етапі /Н. Гончарук// Історія в школі. – 2001. – №6. – С. 2-10.

2. Державна власність у трансформаційній економіці України: Автореф. дис. канд. екон. наук: 08.01.01 / М.О. Камишанська; Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2004. – 200 с.

3. Закон України „Про управління об’єктами державної власності” від 21.09.2006 р. № 185-V.

4. Шкільняк М. Оцінка ефективності функціонування державної власності / М. Шкільняк // Вісник тернопільського національного економічного університету. – 2008. – № 3. – С. 130-134

Надія ГОЛОВАТА

слухачка магістратури за спеціальністю

«Публічне управління та адміністрування»

(науковий керівник – д.е.н., проф., професор, професор кафедри менеджменту та публічного управління Мельник А.Ф.)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВЕКТОРУ

Здобуття Україною незалежності відкрило для неї можливість кардинальним чином змінити характер соціально-економічних та суспільно-політичних взаємин, стати на шлях створення ринкової економіки та громадянського суспільства й побудови правової держави, реального забезпечення прав і свобод людини.

Реалізація конституційних принципів демократизму, суверенітету, верховенства права, засад економічної та політичної стабільності ставлять перед суспільством проблему реформування державного управління.

Управління є необхідною функцією суспільного життя. Його мета полягає в організації спільної діяльності людей, їх окремих груп та організацій, забезпеченні координації і взаємодії між ними, а його суть —

у здійсненні керуючого впливу на певні об'єкти. У кожний певний історичний момент управління відтворюється відповідним суспільством, існує для нього, за рівнем його розвитку характеризується та вдосконалюється [1 ст. 23].

З часу здобуття незалежності у 1991 році Україна досягла великого прогресу. Однак, система державного управління в Україні не відповідає потребам країни у проведенні комплексних реформ у різних сферах державної політики та її європейському вибору, а також європейським стандартам належного управління державою.

Україна займає низькі позиції у світових рейтингах конкурентоспроможності, пов'язаних з державним управлінням. Відповідно до нещодавно опублікованих показників, Україна за Індексом світової конкурентоспроможності Світового економічного форуму (за 2016 рік) посіла 130-е місце (серед 140 країн) у категорії «ефективність уряду», 103 місце в категорії «прозорість формування державної політики» та 115 місце в категорії «тягар державного регулювання» [2].

Державне управління – це практичний, організований вплив держави на суспільну життєдіяльність людей з метою її впорядкування, збереження або перетворення, який спирається на її владну силу [3].

Трансформація українського суспільства спонукає до розробки інноваційних теоретичних парадигм і внесення пропозицій щодо вдосконалення законодавства.

На початку 2005 року уряд України звернувся до програми СІГМА (програма, за якою проводиться оцінювання управлінської діяльності та надається підтримка для поліпшення управління й менеджменту в країнах Центральної та Східної Європи, англ. SIGMA) щодо проведення оцінювання системи державного управління України. В Україні проведено оцінку державного управління за шістьма базовими показниками СІГМА/ОЕСР (організація економічного співробітництва та розвитку), які застосовуються в країнах-членах і країнах – кандидатах Європейського Союзу.

Проблеми, виявлені у процесі оцінювання, мають місце і сьогодні. Врядування в Україні й дотепер здійснюється відповідно до успадкованих способів організації, практики та мислення, що походять з практики колишньої комуністичної системи.

За оцінками експертів, після багатьох років неякісної законотворчої діяльності законодавство, в цілому, виявляється неузгодженим, нібито воно є неточним і необов'язковим — будь-що можна вважати обґрунтованим або забороненим, дивлячись різні правові документи. Це

призводить до поширеної практики випадкового прийняття рішень і законодавчо обґрунтованого використання. Відповідно, законодавство є невизначеним і непередбачуваним для окремих громадян і соціально-економічних суб'єктів; скоріше, закони не визначають прав громадян, а збільшують нерівність у відносинах між громадянами та органами влади [4].

Позиціонування України як демократичної держави, що обрала європейський вектор розвитку і стратегічний курс на здійснення глибоких структурних перетворень у всіх сферах суспільно-політичного й соціально-економічного життя, обумовлює важливість вивчення сучасного досвіду європеїзації державного управління та державної служби зокрема.

Поглиблення процесу адаптації державного управління України до стандартів ЄС ставить на порядок денний питання своєчасного аналізу, оцінки та прогнозування впливу процесу європеїзації на державну службу України з метою врахування його основних тенденцій та коригування стратегії і тактики внутрішніх реформ.

Для розвитку національної моделі державної служби є необхідним підписання низки документів, меморандумів про співробітництво, залучення фахівців, експертів в сфері державного управління, адміністративного права, адміністративного аудиту Європейської Комісії, Світового банку, SIDA та DFID. Опираючись на ідею адаптації, для України доцільно використати адаптивно-імплементаційну модель розвитку та реформування державної служби, яка повинна передбачати не тільки наближення до норм та стандартів Європейського Союзу, але й їх безпосереднє використання у функціональному механізмі державної служби [5 ст. 131].

Децентралізація та реформа державного управління є однією з першочергових реформ, які визначені Стратегією реформування державного управління на 2016 -2020 роки, (схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України 24 червня 2016 року №474-р.).

Метою цієї Стратегії є вдосконалення системи державного управління і відповідно підвищення рівня конкурентоспроможності країни.

Структура Стратегії відповідає принципам державного управління, розробленим СІГМА (програма, за якою проводиться оцінювання управлінською діяльністю та надається підтримка для поліпшення управління й менеджменту в країнах Центральної та Східної Європи, англ. SIGMA) у тісній співпраці з Європейською Комісією. Вони

визначають, що саме належне врядування означає на практиці та окреслюють основні вимоги до добре функціонуючої системи органів державного управління. Принципи сформульовані на основі міжнародних стандартів і вимог, а також належних практик держав – членів ЄС та/або країн Організації економічного співробітництва та розвитку. Принципи державного управління визнані деякими країнами як перелік стандартів та система принципів і критеріїв для оцінки реформ державного управління. Стратегія з урахуванням Принципів державного управління визначає такі напрями реформування:

формування і координація державної політики (стратегічне планування державної політики, якість нормативно –правової бази та державної політики в цілому, включаючи вимоги щодо формування політики на основі ґрунтового аналізу та участь громадськості);

модернізація державної служби та управління людськими ресурсами;

забезпечення підзвітності органів державного управління (прозорість роботи, вільний доступ до публічної інформації, організація системи органів державного управління з чітким визначенням підзвітності, можливість судового перегляду рішень);

надання адміністративних послуг (стандарти надання та гарантії щодо адміністративних процедур, якість адміністративних послуг, електронне урядування);

управління державними фінансами (адміністрування податків, підготовка державного бюджету, виконання державного бюджету, система державних закупівель, внутрішній аудит, облік та звітність, зовнішній аудит).

Метою реформи державного управління є побудова прозорої системи державного управління, створення професійного інституту державної служби, забезпечення її ефективності. Результатом впровадження реформи має стати створення ефективної, прозорої, відкритої та гнучкої структури публічної адміністрації із застосуванням новітніх інформаційно-комунікативних технологій (е-урядування), яка здатна виробляти і реалізовувати цілісну державну політику, спрямовану на суспільний сталий розвиток і адекватне реагування на внутрішні та зовнішні виклики.

Метою політики у сфері децентралізації є відхід від централізованої моделі управління в державі, забезпечення спроможності місцевого самоврядування та побудова ефективної системи територіальної організації влади в Україні, реалізація у повній мірі положень

Європейської хартії місцевого самоврядування, принципів субсидіарності, повсюдності і фінансової самодостатності місцевого самоврядування [6].

Успіх її реалізації залежатиме від незмінності курсу реформ, професіоналізму управлінців, як органів виконавчої влади, так і місцевого самоврядування, готовності суспільства перемогти патерналістичні настрої.

Бібліографія:

1. Державне управління: Навч. посіб. / А.Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський, А.Ю. Васіна, Л.Ю. Гордієнко; За ред. А.Ф. Мельник. — К.: Знання-Прес, 2003. — 343 с — (Вища освіта XXI століття).

2. Всесвітній економічний форум «Глобальний індекс конкурентоспроможності 2015-2016».

3. Атаманчук В. Г. Теория государственного управления : [курс лекций] / В. Г. Атаманчук. – М.: Юридическая литература, 1997. – 400 с.

4. Україна: Оцінювання системи врядування. Березень 2006 року = Ukraine: Governance Assessment. March 2006 / SIGMA ; пер. з англ. О. Шаленко; наук. ред. пер. І. Ібрагімова ; вип. ред. А. Вишневський. – К. : Центр сприяння інституційному розвитку державної служби, 2007. – 248 с.

5. Курс лекцій для підвищення кваліфікації державних службовців та службовців органів місцевого самоврядування: Навч. Посібник/ Мельник А.Ф., Монастирський Г.Л., Васіна А.Ю., Дудкіна О.П., Желюк Т.Л., Крупяк Л.Б. – Тернопіль: ВАТ «ТВПК» «Збруч». 2009. – 249 с.

6. Стратегія реформування державного управління України на 2016 - 2020 роки.

Людмила ГОРОДЧУК

слухачка магістратури за спеціальністю
«Публічне управління та адміністрування»
(науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри
менеджменту та публічного управління Крисько Ж. Л.)

РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОРГАНУ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ НА ОСНОВІ ВПРОВАДЖЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ

Основою життєвого потенціалу будь-якої організації є її організаційна культура. При цьому, чітко розроблена організаційна культура підвищує ефективність діяльності організації, сприяє реалізації